

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Samarqand iqtisodiyot va
servis instituti rektori
M.E. Po‘latov

2024- yil “ 29 ” 08

Ro‘yxatga olindi: KNM 205

2024- yil “ 29 ” 08

**KASBIY NUTQ MADANIYATI
FANINING
FAN DASTURI**

- Bilim sohasi:** 300000 –Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
400000 -Biznes, boshqaruv va huquq
- Ta’lim sohasi:** 310000- Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
410000 – Biznes va boshqaruv
- Ta’lim yo‘nalishi:** 60410400 – Moliya va moliyaviy texnologiyalar;
60411000-Investitsion loyihalarga xizmat ko‘rsatish va moliya-
lashtirish;
60410500-Bank ishi va auditi;
60410100 -Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha);
60310400- Iqtisodiy xavfsizlik;
60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha).

SAMARQAND – 2024

(kunduzgi)

Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 5
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	60	90	150

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari

Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati

Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari

Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatlari

Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi.

5-mavzu: Adabiy til va nutq madaniyati

Adabiy til va uning kasbiy faoliyatda amal qilinishi, adabiy tilning nutq madaniyati bilan bog'liqligi

6-mavzu: Ommaviy ma'ruzalarda nutq odobi

Ommada nutq so'zlash. Soha rivojida ilmiy matndan foydalanish. Kichik hajmdagi matnlar va katta hajmdagi matnlar.

7-mavzu: Nutqiy texnologiya

Nutq texnikasi: nafas olish, tovush, ritmika.

8-mavzu: Nutqning aniqligi

Nutq va undan to'g'ri foydalanish. Lisoniy me'yorlar, tashqi faktorlar.

9-mavzu: Nutqning og'zaki va yozma shakllari

Nutq va til o'rtasidag farqlar. Nutq shakllari. Nuqtning og'zaki va yozma shakllari.

10-mavzu: Nutqning mantiqiyligi

Nutqning dolzarbligi, nutqning ifodasi, nutqning to'g'riligi.

11-mavzu: Notiqlikning tur va ko'rinishlari

Siyosiy-ijtimoiy notiqlik, ijtimoy-maishiy notiqlik, akademik notiqlik, sud notiqligi, diniy notiqlik.

12-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq uslublardan to'g'ri foydalanish

Rasmy-idoraviy nutq uslubi. Hujjat turlari: Ariza matni, Tarjimayi hol matni, Ma'lumotnoma matni, Tavsiyanoma matni, tavsifnoma matni.

13-mavzu: Fikrni turli sotsial auditoriyaga moslab ifodalash

Fikrni jamlash, xulosalarni qo'llash, dalillash.

14-mavzu: Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash

Matn va uning ko'rinishlari, uslubshunoslik.

15-mavzu: Nutq faoliyati haqida tushuncha

Nutq, nutq odobi, nutqning o'rinishligi.

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	
A2	Nutqni o‘stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og‘zaki va yozma shakllari	2
A5	Notiqning nutq texnikasi	2
A6	Ta’lim jarayonida nutq madaniyati	2
A7	Nutq madaniyati va terminologiya	2
A8	Tilning tasviriyl vositalari	2
A9	Og‘zaki muloqotda shaxs ma’naviyati va madaniyatining namoyon bo‘lishi	2
A10	Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash	2
A11	Og‘zaki va yozma nutq haqida	2
A12	Nutq madaniyati va til	2
A13	Kishining kishi tomonidan idrok qilinishi	2
A14	Nutq madaniyati va adabiy me’yor	2
A15	Nutq jarayonida xalq og‘zaki ijodi va hikmatli so‘zlardan foydalanish	2
JAMI: 30 soat		30

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug‘atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	2
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o‘ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notiqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notiqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro‘y bergan o‘zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o‘rganish)	2
16	Og‘zaki muloqotda shaxs ma’naviyatini va madaniyatining namoyon bo‘lishi	2

17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyati haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	4
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2
27	Kasbiy nutq odobi	2
28	Madaniy nutq va muomala madaniyati	4
29	Talaffuzga oid me'yorlar	4
30	Notiqning nutq texnologiyasi	2
31	Maqtov nutqi tegishli holatlar	2
32	Yozma kasbiy muloqot	2
33	Kengashuv nutqlari	2
34	Xizmat yozishmalari	4
35	Kasbiy faoliyatda ish yuritish uslubi	2
36	Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi	2
37	Nutqning uslubiy turlari	4
38	Adabiy til, shevalar va nutq madaniyati	2
39	Nutq, mantiq, voizlik	2
40	Nutqning mantiqiyliigi	2

60411000-Investitsion loyihalarga xizmat ko'rsatish va moliyalashtirish, 60410500-Bank ishi va auditi (kunduzgi va kechki)				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 3
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	36	54	90

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari

Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati

Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari

Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatleri

Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi.

5-mavzu: Adabiy til va nutq madaniyati

Adabiy til va uning kasbiy faoliyatda amal qilinishi, adabiy tilning nutq madaniyati bilan bog'liqligi.

6-mavzu: Ommaviy ma'ruzalarda nutq odobi

Ommada nutq so'zlash. Soha rivojida ilmiy matndan foydalanish. Kichik hajmdagi matnlar va katta hajmdagi matnlar.

7-mavzu: Nutqiy texnologiya

Nutq texnikasi: nafas olish, tovush, ritmika.

8-mavzu: Notiqlikning tur va ko'rinishlari

Siyosiy-ijtimoiy notiqlik, ijtimoy-maishiy notiqlik, akademik notiqlik, sud notiqligi, diniy notiqlik.

9-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq uslublardan to'g'ri foydalanish

Rasmy-idoraviy nutq uslubi. Hujjat turlari: Ariza matni, Tarjimai hol matni, Ma'lumotnoma matni, Tavsiyanoma matni, tavsifnoma matni.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Notiqning nutq texnikasi	2
A7	Nutq madaniyati va terminologiya	2
A8	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyati va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
A9	Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash	2
JAMI: 18 soat		18

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2

5	Sohaga oid qisqartmalar	
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyatiga haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	2
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2

60310100- Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) (kunduzgi)				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 4
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	48	72	120

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari
Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati
Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari

Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatlari
Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi.

5-mavzu: Adabiy til va nutq madaniyati
Adabiy til va uning kasbiy faoliyatda amal qilinishi, adabiy tilning nutq madaniyati bilan bog'liqligi.

6-mavzu: Ommaviy ma'ruzalarda nutq odobi
Ommada nutq so'zlash. Soha rivojida ilmiy matndan foydalanish. Kichik hajmdagi matnlar va katta hajmdagi matnlar.

7-mavzu: Nutqiy texnologiya
Nutq texnikasi: nafas olish, tovush, ritmika.

8-mavzu: Nutqning aniqligi
Nutq va undan to'g'ri foydalanish. Lisoniy me'yorlar, tashqi faktorlar.

9-mavzu: Nutqning og'zaki va yozma shakllari
Nutq va til o'rtasidag farqlar. Nutq shakllari. Nutqning og'zaki va yozma shakllari.

10-mavzu: Nutqning mantiqiyligi
Nutqning dolzarbligi, nutqning ifodasi, nutqning to'g'riligi.

11-mavzu: Notiqlikning tur va ko'rinishlari
Siyosiy-ijtimoiy notiqlik, ijtimoy-maishiy notiqlik, akademik notiqlik, sud notiqlik, diniy notiqlik.

12-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq uslublardan to'g'ri foydalanish
Rasmy-idoraviy nutq uslubi. Hujjat turlari: Ariza matni, Tarjimai hol matni, Ma'lumotnoma matni, Tavsiyanoma matni, tavsifnoma matni.

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Notiqning nutq texnikasi	2
A6	Ta'lim jarayonida nutq madaniyati	2

A7	Nutq madaniyati va terminologiya	2
A8	Tilning tasviriy vositalari	2
A9	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyati va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
A10	Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash	2
A10	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
A11	Og'zaki va yozma nutq haqida	2
A12	Nutq madaniyati va til	2
JAMI: 24 soat		

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	2
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notiqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notiqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyati haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va nonverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	2

26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2
27	Kasbiy nutq odobi	2
28	Madaniy nutq va muomala madaniyati	2
29	Talaffuzga oid me'yorlar	2
30	Notiqning nutq texnologiyasi	2
31	Maqto'v nutqi tegishli holatlar	2
32	Yozma kasbiy muloqot	2
33	Kengashuv nutqlari	2
34	Xizmat yozishmalari	2
35	Kasbiy faoliyatda ish yuritish uslubi	2
36	Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi	2

Kechki ta'lim 60410100 -Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha)				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 3
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	36	54	90

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ular da fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari
Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati
Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari
Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatlari

Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi.

5-mavzu: Adabiy til va nutq madaniyati

Adabiy til va uning kasbiy faoliyatda amal qilinishi, adabiy tilning nutq madaniyati bilan bog'liqligi.

6-mavzu: Ommaviy ma'ruzalarda nutq odobi

Ommada nutq so'zlash. Soha rivojida ilmiy matndan foydalanish. Kichik hajmdagi matnlar va katta hajmdagi matnlar.

7-mavzu: Nutqiy texnologiya

Nutq texnikasi: nafas olish, tovush, ritmika.

8-mavzu: Notiqlikning tur va ko'rinishlari

Siyosiy-ijtimoiy notiqlik, ijtimoy-maishiy notiqlik, akademik notiqlik, sud notiqligi, diniy notiqlik.

9-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq uslublardan to'g'ri foydalanish

Rasmy-idoraviy nutq uslubi. Hujjat turlari: Ariza matni, Tarjimayi hol matni, Ma'lumotnoma matni, Tavsiyanoma matni, tavsifnoma matni.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Notiqning nutq texnikasi	2
A6	Ta'lim jarayonida nutq madaniyati	2
A7	Nutq madaniyati va terminologiya	2
A8	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyati va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
A9	Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash	2
JAMI: 18 soat		18

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2

4	Anjumanga tezis tayyorlash	
5	Sohaga oid qisqartmalar	2
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyatiga haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	2
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2

60410400 – Moliya va moliyaviy texnologiyalar
(kechki ta'lim)

Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 5
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	60	90	150

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari

Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati

Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari

Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatlari

Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi

5-mavzu: Adabiy til va nutq madaniyati

Adabiy til va uning kasbiy faoliyatda amal qilinishi, adabiy tilning nutq madaniyati bilan bog'liqligi.

6-mavzu: Ommaviy ma'ruzalarda nutq odobi

Ommada nutq so'zlash. Soha rivojida ilmiy matndan foydalanish. Kichik hajmdagi matnlar va katta hajmdagi matnlar.

7-mavzu: Nutqiy texnologiya

Nutq texnikasi: nafas olish, tovush, ritmika.

8-mavzu: Nutqning aniqligi

Nutq va undan to'g'ri foydalanish. Lisoniy me'yorlar, tashqi faktorlar.

9-mavzu: Nutqning og'zaki va yozma shakllari

Nutq va til o'rtasidagi farqlar. Nutq shakllari. Nuqtning og'zaki va yozma shakllari.

10-mavzu: Nutqning mantiqiyliigi

Nutqning dolzarbligi, nutqning ifodasi, nutqning to'g'riligi.

11-mavzu: Notiqlikning tur va ko'rinishlari

Siyosiy-ijtimoiy notiqlik, ijtimoy-maishiy notiqlik, akademik notiqlik, sud notiqligi, diniy notiqlik.

12-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq uslublardan to'g'ri foydalanish

Rasmy-idoraviy nutq uslubi. Hujjat turlari: Ariza matni, Tarjimayi hol matni, Ma'lumotnoma matni, Tavsiyanoma matni, tavsifnoma matni.

13-mavzu: Fikrni turli sotsial auditoriyaga moslab ifodalash
Fikrni jamlash, xulosalarni qo'llash, dalillash.

14-mavzu: Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash
Matn va uning ko'rinishlari, uslubshunoslik.

15-mavzu: Nutq faoliyati haqida tushuncha
Nutq, nutq odobi, nutqning o'rirliligi.

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Notiqning nutq texnikasi	2
A6	Ta'lim jarayonida nutq madaniyati	2
A7	Nutq madaniyati va terminologiya	2
A8	Tilning tasviriy vositalari	2
A9	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyati va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
A10	Matnda uslubiy xatoliklar ustida ishlash	2
A11	Og'zaki va yozma nutq haqida	2
A12	Nutq madaniyati va til	2
A13	Kishining kishi tomonidan idrok qilinishi	2
A14	Nutq madaniyati va adabiy me'yor	2
A15	Nutq jarayonida xalq og'zaki ijodi va hikmatli so'zlardan foydalanish	2
JAMI: 30 soat		30

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	2

6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notiqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notiqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyati haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	2
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2

Sirtqi ta'lim uchun 60310100-Iqtisodiyot , 60310400- Iqtisodiy xavfsizlik				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 4
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	16	104	120

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o‘qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo‘yicha egallangan bilim, ko‘nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo‘llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo‘lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o‘zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og‘zaki va yozma nutqni o‘stirish, o‘zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o‘rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari
Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o‘rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati
Nutq va madaniyat tushunchalari ta’rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o‘rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko‘ra turlari
Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko‘ra turlari bo‘yicha ma’lumot berib o‘tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatleri

Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
JAMI: 8 soat		8

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	4
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	4
8	Alisher Navoiy asarlarida notiqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	4
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	4
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	4
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notiqlik madaniyati	4

13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	4
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyati haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	4
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2
27	Kasbiy nutq odobi	2
28	Madaniy nutq va muomala madaniyati	4
29	Talaffuzga oid me'yorlar	4
30	Notiqning nutq texnologiyasi	4
31	Maqtov nutqi tegishli holatlar	2
32	Yozma kasbiy muloqot	2

33	Kengashuv nutqlari	2
34	Xizmat yozishmalari	4
35	Kasbiy faoliyatda ish yuritish uslubi	2
36	Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi	2
37	Nutqning uslubiy turlari	2
38	Adabiy til, shevalar va nutq madaniyati	2
39	Nutq, mantiq, voizlik	2
40	Nutqning mantiqiyligi	2
JAMI:		104

Sirtqi ta'lim uchun 60410500-Moliya va moliyaviy texnologiyalar				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 5
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	20	130	150

I. Fanning mazmuni

“Kasbiy nutq madaniyati” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o'qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo'yicha egallangan bilim, ko'nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo'llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanning vazifasi – kundalik mehnat faoliyati hamda turmushda zarur bo'lgan nutqiy mavzularda, ish jarayonlarida muloqot olib borish ixtisoslikka oid turli nutq uslublarida matn tuza olish, uni o'zgartira bilish malakalarini shakllantirish. Muayyan nutqiy mavzular doirasida zaruriy grammatik bilimlarni berish, ixtisoslik doirasida og'zaki va yozma nutqni o'stirish, o'zbek tilidagi axborotni tushunish, unga tanqidiy, tahliliy munosabat bildirishni o'rgatish. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kasbiy nutq madaniyati fanining maqsad va vazifalari
Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati
Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari
Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

4-mavzu: Nutqning kommunikativ sifatleri
Nutqning ta'sirchanligi, nutqning maqsadga muvofiqligi.

5-mavzu: Notiqning nutq texnikasi

Nutq, ritmika, ohang.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Kengashuv nutqlari	2
JAMI:		10

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	4
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	4
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notqlik qarashlari	4
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	4
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notqlik madaniyati	2

13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	4
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	4
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatining namoyon bo'lishi	4
17	Maqola va uning turlari	4
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	4
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	4
21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniyati haqidagi qarashlari	4
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	4
24	Verbal va noverbal muloqot	4
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	4
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	4
27	Kasbiy nutq odobi	4
28	Madaniy nutq va muomala madaniyati	4
29	Talaffuzga oid me'yorlar	4
30	Notiqning nutq texnologiyasi	4
31	Maqtov nutqi tegishli holatlar	4
32	Yozma kasbiy muloqot	4

33	Kengashuv nutqlari	2
34	Xizmat yozishmalari	4
35	Kasbiy faoliyatda ish yuritish uslubi	2
36	Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi	2
37	Nutqning uslubiy turlari	4
38	Adabiy til, shevalar va nutq madaniyati	4
39	Nutq, mantiq, voizlik	4
40	Nutqning mantiqiyligi	2
JAMI:		130

Sirtqi ta'lim uchun 60410100- Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha) 60410500-Bank ishi va audit				
Fan/modul kodi KNM 205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 3	Kreditlar 3
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 2	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Kasbiy nutq madaniyati	12	78	90

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: "Kasbiy nutq madaniyati" fanining maqsad va vazifalari
Fanning mazmuni va mohiyati. Kasbiy nutq va undan o'rinli foydalanish.

2-mavzu: Kasbiy faoliyatda nutq madaniyati
Nutq va madaniyat tushunchalari ta'rifi, kasbiy faoliyatda nutq madaniyatidan o'rinli foydalanish.

3-mavzu: Nutqning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari
Nutq va uning maqsadi va vazifasiga ko'ra turlari bo'yicha ma'lumot berib o'tish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	Nutqni o'stirish va boyitish usullari	2
A3	Nutqning uslubiy turlari	2
JAMI:		6

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1	Adabiy til normalari va uning nutq jozibasini oshirishdagi roli	2
2	Ommabop uslub va uning matbuotdagi ahamiyati	2

3	Soha lugʻatlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	2
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning oʻziga xosliklari	2
7	Nutq odobi insonning umumiy axloqini belgilovchi asosiy mezon	2
8	Alisher Navoiy asarlarida notqlik qarashlari	2
9	Notiqning nutq texnikasi	2
10	Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida odob, axloq va nutq odobi	2
11	Kaykovusning «Qobusnoma» asarida nutq madaniyati	2
12	Jahon zamonaviy intellektual olamida notqlik madaniyati	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida roʻy bergan oʻzgarishlar	2
14	Matn tuzish va uni tahlil qilish	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini oʻrganish)	2
16	Ogʻzaki muloqotda shaxs maʼnaviyatini va madaniyatining namoyon boʻlishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Ilmiy maqola va taqriz	2
20	Madaniy nutq mezonlari	2

21	Buyuk donishmandlarning nutq madaniytai haqidagi qarashlari	2
22	Madaniy nutqning pragmatik me'yorlari	2
23	Ifodali so'zlashga ruhan tayyorlanish	2
24	Verbal va noverbal muloqot	2
25	Shaxslararo muloqotning psixologik asoslari	2
26	Sharq mutafakkirlarining nutq madaniyatiga oid qarashlari	2
27	Kasbiy nutq odobi	2
28	Madaniy nutq va muomala madaniyati	2
29	Talaffuzga oid me'yorlar	2
30	Notiqning nutq texnologiyasi	2
31	Maqto'v nutqi tegishli holatlar	2
32	Yozma kasbiy muloqot	2
33	Kengashuv nutqlari	2
34	Xizmat yozishmalari	2
35	Kasbiy faoliyatda ish yuritish uslubi	2
36	Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi	2
37	Nutqning uslubiy turlari	2
38	Adabiy til, shevalar va nutq madaniyati	2
39	Nutq, mantiq, voizlik	2

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- nutq madaniyati haqida tushuncha, nutqning turlari to'g'risida *tasavvurga ega bo'lishi*;

• Fan bo'yicha bo'lajak mutaxassisni tayyorlashning ilk bosqichi hisoblanadi va talabalar tomonidan fanning turli aspektlari rivojlanish bosqichlarini, amaliy ko'nikmalar va nazariy bilimlarni qamrab olgan holda bo'lajak mutaxassislarda so'zlashuv madaniyatini to'liq egallash, Ish yuritishning asosini hujjatlar tashkil etadi. Biron-bir tashkilot, muassasa yoki korxona faoliyatini hujjatlarsiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Mazmunan va shaklan turli-tuman bo'lgan hujjatlar jamiyatning uzluksiz faoliyatini tartibga solib kelgan. Bugungi kunda ham davlat va nodavlat tashkilotlarida davlat tilida ish yuritish sifatini oshirish ko'nikmasiga ega bo'lishi lozim.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar namoyishi;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha testni topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish. (amaliy qo'llanma) – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2017-y.-455 b.
2. Mahmudov N., Rafiyev A., Yo'ldoshev I. Nutq madaniyati va davlat tilida ish yuritish (Darslik)-Toshkent: Cho'lpon, 2013-y.
3. N.Jiyanova, O.Mo'minova, S.Maksumova Nutq madaniyati. O'quv qo'llanma. Toshkent-2016-y.
4. Laylo Raupova. Nutq madaniyati. Darslik. Toshkent "Innovatsiya-ziyo" 2019-y.
5. T.Jo'rayev Yalimov S.G'. Nutq madaniyati. O'quv qo'llanma. Samarqand-2021-y
6. U.P.Lapasov, M.B.Akbarova. Nutq madaniyati. O'quv qo'llanma. Toshkent-2018-y.
7. Z.Ashurova "O'zbek tilining sohada qo'llanishi" O'quv qo'llanma. SamISI, 2021- y.

Qo'shimcha adabiyotlar:

8. Mirziyoyev Sh. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: O'zbekiston, 2017-y.
9. Tojiyev Y., Hasanova N., Yo'ldosheva O. O'zbek nutqi va uslubiyat asoslari. - Toshkent, 1994-y.

Axborot manbaalari:

10. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portal.
11. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.

Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv uslubiy kengashining
2024-yil 29.08 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.
(№ 1)

Fan/modul uchun ma'sul:

Z.Sh.Ashurova – SamISI “O'zbek tili va adabiyoti” kafedrasida dots.v.b.

Taqrizchilar:

D.A.Babaxanova – NamDU “O'zbek tilshunosligi” kafedrasida dotsenti;
D.B. Yuldasheva – SamISI “O'zbek tili va adabiyoti” kafedrasida dotsenti.